

Guía Docente						
Datos Identificativos				2023/24		
Asignatura (*)	Traballo Fin de Máster		Código	652534007		
Titulación						
Descriptores						
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos		
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	9		
Idioma	CastelánGalego					
Modalidade docente	Presencial					
Prerrequisitos						
Departamento	Didácticas Específicas e Métodos de Investigación e Diagnóstico en EducaciónPedagogía e Didáctica					
Coordinación	Garcia Barros, Susana	Correo electrónico	susana.gbarros@udc.es			
Profesorado	Arufe Giraldez, Victor Bobadilla Pérez, María Bugallo Rodríguez, Ánxela Chao Fernández, Aurelio Couto Cantero, Pilar Díaz Seoane, Ángeles Diéguez Cequiel, Uxío-Breogán Fraguela Vale, Raul Garcia Barros, Susana Naya Riveiro, Maria Cristina Pérez Guilarte, Yamile Rivadulla López, Juan Carlos Rosa Napal, Francisco César Santamaría Recio, María Celina Soneira Calvo, Carlos Torre Fernandez, Enrique de la Varela Garrote, Lara	Correo electrónico	v.arufe@udc.es m.bobadilla@udc.es anxela.bugallo@udc.es aurelio.chao@udc.es pilar.couto@udc.es a.dseoane@udc.es uxio.breogan.dieguez.cequiel@udc.es raul.fraguela@udc.es susana.gbarros@udc.es cristina.naya@udc.es yamile.perez@udc.es juan.rivadulla@udc.es francisco.rnapal@udc.es celina.santamaria@udc.es carlos.soneira@udc.es enrique.torref@udc.es lara.varela@udc.es			
Web						
Descripción xeral	O traballo fin de mestrado é unha materia obrigatoria do plan de estudos, de 9 créditos. Supón a realización por parte do alumnado dun proxecto, memoria ou estudo que terá que ser individual, innovador, persoal e orixinal, que supoña unha iniciación á investigación dentro dunha das áreas de Didáctica Específica do mestrado, ou de varias, se se optase por lle dar un carácter interdisciplinar. Deberá estar orientado á aplicación das competencias asociadas á titulación e á adquisición das competencias relacionadas coa aprendizaxe autónoma, coa dirección dun/dunha profesor/a. Para a elaboración do TFM terase en conta o realizado durante o Practicum que será considerado, dentro do posible, como o traballo de campo deste TFM.					

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Establecer unha investigación/innovación en Educación Infantil e/ou Primaria no ámbito das didácticas específicas, desenvolvida con datos empíricos.	AM5 AM6 AM10 AM12 AM16	BM1 BM2 BM3 BM4 BM9	CM1 CM2 CM3 CM5 CM6 CM7 CM8 CM9 CM10 CM11 CM13
Recoñecer a investigación no ámbito das didácticas específicas como ferramenta de innovación e mellora educativa e social.	AM8 AM15 AM18	BM5 BM6 BM10 BM11 BM12 BM13	CM7 CM9 CM10 CM11 CM13

Contidos	
Temas	Subtemas
Deseño dun proxecto de investigación/innovación para a Educación Infantil e/ou Primaria.	- Planteamento dun problema a investigar. - Planteamento da metodoloxía
Desenvolvemento do proxecto para a obtención de datos empíricos e conclusións	- Recollida de datos - Análise de datos - Obtención de conclusiones e as súas derivacións didácticas
Presentación oral e escrita e defensa do traballo realizado.	- Presentación oral e escrita e defensa do traballo realizado.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Investigación (Proxecto de investigación)	A5 A6 A8 A15 A16 A18 B1 B2 B9 C2 C5 C6 C7 C8 C11	0	40	40
Presentación oral	A8 A15 B4 B6 C7 C8 C13	1	1	2
Traballos tutelados	A5 A6 A8 A15 A16 A18 B1 B2 B9 C2 C5 C6 C7 C8 C11	10	60	70
Análise de fontes documentais	A5 A10 A12 B3 B5 B10 B11 B12 B13 C1 C3 C9 C10 C13	0	102	102
Atención personalizada		11	0	11

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción

Investigación (Proxecto de investigación)	Proceso de ensinanza orientado á aprendizaxe do alumnado mediante a realización de actividades de carácter práctico a través das que se propoñen situacíons que requiren ao estudiante identificar un problema obxecto de estudio, formulalo con precisión, desenvolver os procedementos pertinentes, interpretar os resultados e sacar as conclusíons oportunas do traballo realizado.
Presentación oral	Presentación e discusión argumentada do traballo tutelado
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudiantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente ao aprendizaxe do ?cómo facer as cousas?. Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudiantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe.
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades específicamente deseñadas para a análise dos mismos. Pódese emplegar como introducción xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Investigación (Proxecto de investigación)	O Traballo fin de Mestrado require una atención personalizada por parte do tutor ou titora do mesmo que farase de xeito presencial ou telemático si fora o caso.
Traballos tutelados	Facilitarase a integración do alumnado que por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades para superar a materia, mediante as axudas oportunas e a atención personalizada requerida. Evitarase a discriminación por razóns de xénero. Usarase linguaxe inclusiva e non sexista.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Presentación oral	A8 A15 B4 B6 C7 C8 C13	O alumnado terá que fazer a presentación oral e defensa do seu Traballo Fin de Mestrado, ante o tribunal asignado. Terase en conta a corrección na expresión oral, capacidade de síntese, capacidades comunicativas, así como a corrección e argumentación das respostas e a súa adecuación ás posibles cuestíons que os membros do tribunal lle poidan formular.	40
Traballos tutelados	A5 A6 A8 A15 A16 A18 B1 B2 B9 C2 C5 C6 C7 C8 C11	O TFM será avaliado por un tribunal que será nomeado pola comisión do Mestrado, formado por tres profesores/as do equipo docente do título. Nesta avaliação terase en conta o rigor, a adecuación ao formato esixido, a incorporación das referencias bibliográficas oportunas, a fundamentación teórica, a coherencia, a orixinalidade e os resultados e conclusíons, e todos aqueles que se especifiquen no documento marco.	60

Observacións avaliación

O estudiante deberá exponer o traballo e defendelo ante un tribunal que será nomeado pola comisión do mestrado.

Para defender o traballo fin de mestrado será necesario haber superado as totalidade dos demais créditos do título

Na realización do TFM terase en conta a expresión e tamén a ortografía. O plaxio ou a utilización de textos procedentes de internet sen identificar, serán motivo de suspenso en coherencia co artigo 14.4 das NORMAS DE AVALIACIÓN, REVISIÓN E RECLAMACIÓN DE GRADOS E MÁSTER, aprobadas polo Consello de Goberno o 19 de decembro de 2013 e modificadas o 29 de xuño de 2017. Concretamente, la realización fraudulenta das probas ou actividades de

avalía, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o/a estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produce na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario".

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - García Sanz, Mª P., Martínez Clares, P. (coords.) (2012). Guía práctica para la realización de trabajos fin de grado y trabajos fin de máster . Murcia: Universidad de Murcia - Ferrer, V., Carmona, M., Soria, V. (2012). El Trabajo de Fin de Grado. Guía para estudiantes, docentes y agentes colaboradores.. Madrid: McGrawHill-Interamericana de España. - Muñoz Alonso, G. (2011). Estructura, metodología y escritura del Trabajo de Fin de Máster.. Madrid: Escolar y Mayo. - Rodríguez, Mª L., Llanes, J. (coords.) (2013). Cómo elaborar, tutorizar y evaluar un trabajo de fin de máster.. Barcelona: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. - Wood,P. y Smith, J (2017). Investigar en educación. Conceptos básicos y metodologías para desarrollar proyectos de investigación. Madrid. Narcea <p>O/A docente que tutoriza podrá aportar a o alumnado a bibliografía necesaria para desenvolver o TFM na área de coñecemento específico</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Recoméndase que os envíos dos traballos sexa telemáticamente e se non fose posible, non utilizar plásticos, elixir a impresión a dobre cara, empregar papel reciclado e evitar imprimir borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre medio natural. Debése ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Evitaráse a discriminación por razón de xénero e proporanse accións e medidas para corrixilas. Usarase linguaxe inclusiva non sexista.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías